

ВПЛИВ СІМ'Ї НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЛЮДИНИ

В сучасних наукових дослідженнях сучасності суспільства категорія «особистість» займає одне з ключових місць. Завдяки їй з'являється можливість для цілісного підходу до аналізу і синтезу психологічних функцій, процесів, станів людини.

В науці «Психологія» немає загальноприйнятого визначення природи особистості. Епоху активного наукового пізнання цієї проблеми умовно можна поділити на дві частини. Перший етап тривав з кінця XIX до середини XX століть і приблизно співпадає з часом становлення класичної психології. В цей час були сформовані основні поняття і положення, що склали фундамент для подальшого вивчення. Другий етап розпочався вже в другій половині XX століття.

Особистість частіше за все визначають у сукупності багатьох якостей людини. До факторів її формування належать такі чинники: зовнішні (середовище на всіх рівнях; виховання); внутрішні (активність людини; її інтереси та мотивації); соціальні (середовище і виховання) та біологічні (спадковість).

Традиційно найважливішим місцем для виховання людини перш за все є її сім'я. Те що вкладають в дитину змалечку проходить з нею по життю, проте важність цього інституту полягає не тільки в цьому. Вона обумовлена тим, що в сім'ї людина знаходиться протягом значного відрізка життя.

За Еріком Еріксоном, згідно його теорії розвитку людини, формування особистості проходить протягом всього життя. А один етап, в разі його успішного подолання, переходить в інший. Так в першому етапі у нас формується довіра до матері, яка згодом переростає в довіру до оточуючих. Потім починає проявлятися самостійність і саме схвалення та підтримка батьків виховує впевненість або невпевненість особистості в подальшому житті людини. Схвалення батьками успіхів дитини у навчанні сприяє працелюбству, а навпаки неповноцінності.

Таким чином ми можемо прослідкувати як оцінка, поведінка, відношення в сім'ї можуть сформувати як позитивні так і негативні риси дитини. Проте саме ці раньосформовані якості залишаються з нами на все життя. Згідно теорії розвитку Еріксона формування особистості не зупиняється ні на хвилину, проте в старшому віці воно спрямоване більше на пошук себе, пошук партнера та задоволення власних потреб.

Список літератури:

1. Ельконін Е.Г. Дитинство і суспільство, СПб, вид. Лената, 1996, 300с.
2. Земска М. Сім'я та особистість, М., вид. Прогрес, 1986, 133 с.
3. Титаренко В.Я. Сім'я і формування особистості, вид. Думка, 1987, 351 с.

*Науковий керівник: Кокарєва.А.М.,
канд. пед. наук, доцент*